

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono,

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis tertiâ
mensis Martii, anno Domini M. DCC. LXXII.*

M. JOANNE-JACOBO MESSENCE,
Doctore Medico, Præsîde.

*An morborum pulmonis acutorum curatio ponenda sit in expectorationis congruâ
promotione?*

I.

HEUMA vel catharrus pulmonum, pleuritis & peripneumonia, utraque sive vera, sive spuria, phlegmonodea, aut erysipelatoza, plevro-peripneumonia, omnes affectiones totidem inter se gradu tantum distinguendæ constituunt morbum unum & eundem.

Unico verbo *catharri* (pulmonum) apud græcos denominabantur; (a) vernaculè autem, vocabulum græcum strictè vertendo; vocari possunt *Fluxions de poitrine*. (b)

Non admittitur à clinicis Boerhaavii distinctio peripneumoniæ in unam quæ ad fines arteriæ pulmonalis, & in alteram quæ Bronchialibus hæret. (c)

(a) Vide Gortali, definit. Medic. Galen. comm. in Aphorism. CHESNEAU, Observat. Medic.

(b) Vide celeb. DE BORDEU, Recherches sur le Tissu muqueux, pag. 194.

(c) Aphorism. de cognosc. & curand. &c. pag. 189.

Si pulmoni cui innata est vel acquisita imbecillitas aut naturæ molimina ferrenti ratione ætatis, tempestatis, sexus, vitæ generis, Morborum prægressorum, accedat irritatio quæcumque vel ab internâ, vel ab externâ causâ ortum ducens, faventibus motibus vitæ directoriis atque vividioribus, illic fit affluxus, fluxio aut catharrus humoris in illum, undè harumce affectionum causa proxima eruitur. Prout humor ille majori vel minori copiâ partis rubræ sanguinis pollet, & motus partium organici energiâ majori vel minori donantur, adest inflammatio sive partis rubræ combustio plus minusve vivida, quæ pleuritidem & peripneumoniam utramque veram constituit; has erysipelatosas efficit sanguis sero acri, biliosoque dives, has spurias reddit humor idem magnâ mucî viscidique inertis quantitate peccans.

Morbosus latex non tantum in vasis sanguiferis & lymphaticis, verum etiam in textu celluloso (d) pulmonum sedem figit, consentiente universo Medicorum antiquorum choro. Nec ipsam pleuritidem excipimus; nam cum vera est, nunquam plevræ inhæret, sed benè pulmonibus; & ut coerceatur velocitas nimia disputantis mentis, pondere experimentorum & observationum, (e) illam assertionem firmè stabilitur observata & cadaverum extispicia relatâ Petro Servio, Valsalva, Morgagnio, Gagliardio, Zecchio, Boneto, Lanzono, Fischero, Gesnero, Cleghornio, Hallero, &c. &c. &c.

I I.

FACTA congestione in pulmonibus, evigilatâ potentiâ nervoso-vitali, statim adsunt spirandi difficultas; orthopnæa; partis actio organica major vividiorque calorem & tussim procreans; nervosi systematis in systema sanguineum reactio, undè febris; pulsus modificatio peculiaris ratione consensus valorum sanguineorum cum nervis & parte affectâ; sputa modo limpida, modo flava, cruenta, albicantia, spissa, spumosa erumpunt, eaque diversa ratione humoris congesti & motus excretorii energiæ: interea humor congestus vel attenuatur & coquitur motu intestino & vitali, vel spissior evadit ita ut pulmo hepatis consistentiam & colorem induat, vel denique fit gangrenosus omnesque vitalem actionem sufflaminat. In primo casu molimine congruo nec impedito, per sputa foras eliminatur diebus criticis, aut partim resorbetur ac excernitur per alvum, per cutem, per renes, sicque feliciter terminatur morbus.

Naturâ imbecilli ex se aut Medici culpâ, eveniunt tubercula, vel vomica, vel ulcus, vel empyema.

I I I.

EX observatis constat ægros pleuritide vel peripneumoniâ laborantes perfectæ sanitati tantum restitutos fuisse, cum post signa coctionis evenit sputatio larga per plures dies, sudore plerumque comitante, quandoque sed rarius alvi fluxu (f). Qui autem non evaserunt iis vel sputatio suppressa fuit, vel coctio impedita, vel morbus complicatus erat, aut denique morbum succedaneum passi sunt: hæc pariter observatis demonstrantur; ergo Medici scopum & opus incongruâ expectorationis promotione versari necesse est. *Quòd natura vergit, educendum est.*

(d) Vide Lam. auct. DE BORDEU, ibid.

(e) Vide eek. berr. Boerhaavii, Element. Chim. Tom. 1.

(f) Vide Ventr. Dissertat. de pleuritid. & peripneum. apud Sandisfort.

Omnis curatio benè instituta consistit in rectâ applicatione mediæ quibus indicatio primaria adimpleri debet.

Mediæ quibus expectoratio promovetur & adjuvatur, sunt primaria aut secundaria: inter priora enumerantur omnia quæ tussim excitant, aut pectus concutiunt; talia sunt vomitoria, salia acida, neutra, &c. inter posteriora ponuntur ea quæ humorem mobilem reddunt & solida disponunt ad motum excretorium, talia sunt diluentia, antiphlogistica, tonica, cardiaca, venæ-sectio, vesicantia, &c.

I V.

MEDICUS quamvis sufficiat ad cognoscendum, non indè sufficit ad sanandum. Morbus & remedia ipsi propria cognosci possunt quin possit indè sanari: curationis totus cardo vertitur in cognitione instantis ad remediorum applicationem congrui. Instans illud non nisi signis à sagaci solertique observatore deregendis detegitur.

Imminente coctione & crisi per sputa, venæ-sectio facta aut purgans præscriptum brevi jugulant ægrum violentâ morbi recrudescentiâ. Initio & tempore incrementi nimis repetitæ venæ-sectiones possunt equidem minuere inflammationem, sed majori sanguinis evacuatione coctionem sufflamant, naturæ vires debilitando; remanent tamen quidam nodi schirrosi ad suppurationem brevi vergentes, unde vomica, empyema vel ulcus (g).

Cum autem tantum immineat periculum ex dato purgante aut venæ-sectione institutâ coctionis & criticæ expectorationis tempore, debetne clinicus floccifacere signa quæ culpæ signam inducunt? Pulsûs modificatio peculiaris ferè semper eveniens, dummodò natura sit sui juris nec turbetur à Medicoastro, præbet pixidem nauticam, ut ex tempore vela dentur aut contrahantur (h). Exploret Medicus pulsûm, discet ab illo num adsit irritationis tempus, immineat crisis, intendatur coctio, ut medicamenta datâ occasione, non reuente naturâ, prescribat; sic famæ, sic vitæ, sic sanitati consulat.

V.

ARGUMENT pseudomedici quibus mos est ægros potius quam morbos invisere, curari morbos pulmonum acutos aut impediendo, aut parvi faciendo expectorationem, propriâ freti experienciâ.

Obijcient alii quibus jurare in verba magistri familiare est, Sydenhamum asseruisse quod in hisce morbis curandis expectoratio parum prodesset, ipseque eam neglexisset atque totam curationem posuisset in phlebotomiâ.

Instabunt denique qui auctores citare potius callent quam illos recte interpretari, clinicos non tam fidere pulsui, inter quos Galenus ipsi non multam fidem adhibuisse videtur, signumque nullum esse quod istud superet inconstantia, mobilitate, & levitate (i).

Primæ objectioni respondemus silentio prætermitti morbos succedaneos quibus fortassis postea perire ægri, propter culpabilem negligentiam principiorum Hippocratis.

(g) Vide celeberr. DE BORDEU, Recherch. sur le Pouls, tome I. Clarif. MICHEL, Observations sur le Pouls.

(h) Vide Laud. DE BORDEU, ibid.

(i) Vide quæstionem propugn. 1772. An in praxi medica magni facienda est crisiurn observatio.

4

Secundæ, Sydenhamium morbos sublimi penicillo depinxisse, sed cuilibet Medico notum esse illum temerè affirmasse materiem morbificam penitus eliminari per orificium phlebotomo incisum. Præterea non æquè eminet in morbis curandis ac in describendis angulus Hippocrates.

Tertiæ respondet Theſeos suprà laudatus auctor : *undofus, inquit (pulsus) §. 11, teste Pergameno Medico, cum sudore, cum sanguinis eruptione è naribus vel per hemorrhoides deprehenditur, semperque evacuationem aliquam nunciat. Equidem, pergit, diversitates multas in pulsu undoso agnoscit Galenus, quarum ope prognosim facilius insitui existimat.*

Qui signa ex pulsu desumpta, levitate, inconstantiâ & mobilitate donata esse asserunt, cur nullam aliorum signorum inconstantiæ & levitatis mentionem faciunt? Nonne urinæ inspectio, sputorum, tæcum alvinarum exploratio &c. inconstantiâ mobilitate & levitate superant alia quælibet signa? Undenam igitur in pulsu requiruntur quæ in aliis signorum fontibus nec requisita nec inventa sunt. Quibus pensatis concludere pronum est.

Ergò, in morbis pulmonum acutis, curatio ponenda est in expectorationis congruâ promotione.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI

M. Joannes-Bapt. Michael BUCQUET.	M. Joannes - Augustinus COUTAFOZ.	M. Laurentius FERRET, Ecclesiæ Cameracensis Canonicus.
M. Ambrosius - Augustus BELANGER.	M. Dominicus - Joannes Baptista DE LA BICHE.	M. Joannes-Jacobus BEL- LETESTE, Antiquus Facultatis Decanus.
M. Franciscus - Maria LE MOINE.	M. Joannes-Baptista-Eu- genia DUMANGIN.	M. Michael Philippus BOUVART, Regii ordi- nis Eques, Regiæ Scien- tiarum Academiæ Socius.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS-ANTONIUS CAILLE, Sequahus, Doctor
Medicus Bisuntinensis, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis
Baccalaureus, Theſeos Auctor, A. R. S. H. 1772.

A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Quillau, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Typographi 1772.